

Nytt universitetssykehus i Oslo – glimt fra en planleggingsprosess

Michael 2018; 15: 73–77.

Det planlegges et nytt universitetssykehus i Oslo- Planene har allerede vært sterkt omdiskuterte, ikke minst fordi de griper sterkt inn i den eksisterende sykehusstrukturen. Nedleggelse av Ullevål sykehus inngår som en del av opplegget. Et åpent møte om dette i Litteraturhuset 16. januar 2018 viste hvor steile frontene er, og bærer bud om at siste ord på langt nær er sagt i spørsmålet om Ullevåls framtid.

Figur 1: Professor Rolf Kåresen med fargerikt forsvar for Ullevål (Foto: Øivind Larsen)

**KUNNGJØRING OM OPPSTART
AV DETALJREGULERING OG PLAN-
PROGRAM TIL OFFENTLIG
ETTERSYN FOR GAUSTADALLÉEN
34 M.FL. I OSLO**

Gaustadalléen 34 m.fl.
Saksnummer: 201704683
Bydel Nordre Aker og Vestre Aker
Kunngjøring fra 05.02.2018
Frist for uttalelse 19.03.2018

Helse Sør-Øst RHF ønsker å starte reguleringsplanlegging for Gaustadalléen 34 m.fl. Formålet med planarbeidet er å legge til rette for en sykehusutvidelse hvor Rikshospitalet utvikles til et samlet og komplett regionsykehus med nasjonal- og lokalsykehusfunksjoner. Planområdet er på 400 daa, og det planlegges ca 150 000 m² nytt sykehus- og universitetsareal. Fagkyndig for reguleringsarbeidet er Rambøll Norge AS.

I planarbeidet inngår konsekvensutredning grunnet tiltakets omfang jf. Forskrift om konsekvensutredninger §6b jf vedlegg 1, punkt 24. I den forbindelse legges planprogrammet ut på offentlig ettersyn og kan sees på <http://innsyn.pbe.oslo.kommune.no/sidinmening/> og på kommunens saksinnsynportal: <http://innsyn.pbe.oslo.kommune.no/saksinnsyn/casedet.asp?caseno=201704683>

Hvis du har innspill eller merknader til planprogrammet og planarbeidet, kan du sende det til Rambøll Norge AS v/ Lars Syrstad, PB 427 Skøyen, 0213 Oslo innen 19.03.2018

Har du spørsmål, kan du ta kontakt med Lars Syrstad, e-post: lars.syrstad@ramboll.no

RAMBOLL

Figur 2: Kunngjøring av reguleringsplanlegging for Gaustad, Aftenposten 5.2.2018, del 1. s. 26.

*Figur 3: Direktør Bjørn Erikstein med retorisk parering av motstanden
(Foto: Øivind Larsen)*

Stiftelsen Nasjonalt Medisinsk Museum, i samarbeid med Oslo legeforening, hadde invitert til åpent møte i Litteraturhusets største sal, Wergelandssalen, 16. januar 2018 for å drøfte hva som skal skje med Ullevål sykehus i forbindelse med byggingen av nytt universitetssykehus. En halv time før møtestart var salen så full at mange måtte avvises og stå utenfor. Her var det åpenbart at planen om å legge ned Ullevål sykehus ville møte massiv motstand.

Da møtet begynte og professor emeritus Rolf Kåresen entret talerstolen, var stemningen i salen intens. Hans forsvar for Ullevål sykehus var veldokumentert og overbevisende (figur 1). Ullevål måtte bestå inn i framtida. «Ullevål gjennom 130 år – hva er Ullevål sykehus i dag og hva skal erstatte det?» var hans foredragstittel.

Tre andre innlegg støttet godt opp under ham: Konserntillitsvalgt Christian Grimsgaard med innlegget «Sykehusplanlegging – hvorfor får vi det ikke til?», professor emeritus Rune Slagstad med «Foretaksdelen» – hvordan fungerer den anonyme byråkratmakten?, og stortingsrepresentant Jan Bøhler: «En politikers tanker om sykehusutbygging i Oslo-regionen».

Motparten var Oslo universitetssykehus' administrerende direktør Bjørn Erikstein, som tilsynelatende uberørt av både de øvrige innlederne og av stemningen i salen, argumenterte for hvorfor Ullevål sykehus skulle legges ned og tomtearealet fristilles til boligutvikling. Heller ikke den korte, åpne

Figur 4: Smekkefull sal og folk på gangen vernet om Ullevål (Foto: Øivind Larsen)

diskusjonen ved møteslutt antydte noen oppmykning eller ettertanke om denne beslutningen.

Møtet ga næring til tanker om planlegging i sin alminnelighet, og især når det gjelder de helt store prosjektene, der blant annet milliarder av kroner flyr gjennom rommet som om de var dagligdagse beløp. En milliard er mye. Regn om en milliard til årslønner, boligpriser eller hva som helst fra vår hverdag. Egner vanlige styringsprosesser seg for å håndtere beløp som er hinsides horisont og referanserammer for folk flest? Milliardene var imidlertid høyaktuelle i denne saken, fordi Ullevål-området går inn i finansieringen av det nye sykehuset.

Kort tid etterpå, nemlig den 5. februar 2018, brakte *Aftenposten* en kunngjøring om utbyggingen av sykehus på Gaustad, med høringsfrist allerede 19. mars 2018 (figur 2). Denne viser hvor langt planleggingssaken er kommet og at møtedeltakerne den 16.1.2018 nå har det travelt. Vel er Ullevålnedleggelse og Gaustadutbygging formelt to ulike saker, men de er ikke det likevel, fordi nedleggelsen av Ullevål er en forutsetning for gjennomføringen av utbyggingen på Gaustad i den form den presenteres.

Medvirkning er et kjernepoeng i moderne byplanlegging – at de berørte parter tas inn, orienteres og *høres* på en forpliktende måte. Medvirkning er et smøremiddel som simpelthen er nødvendig, ellers skjærer mekanismen

seg. Nyere planleggingslitteratur er overbevisende på dette punktet. På møtet merket man lite til slik forpliktende medvirkning.

Direktør Bjørn Erikstein (figur 3) sto alene mot salen, der man så en tettpakket forsamling av engasjerte folk fra Ullevål-miljøet og dets faglige og sosiale omgivelser (figur 4). Det var medarbeidere med mange år bak seg på Ullevål, og folk med betydelig innsikt og omtanke for byens ve og vel.

Her var det 220 mot 1.

Et gammelt finsk ordtak sier at du skal lytte til suset i den gran som vokser ved ditt hus.

Ordspråket gjelder også i Norge.

Øivind Larsen

Institutt for helse og samfunn

Universitetet i Oslo

oivind.larsen@medisin.uio.no